

FLEKKEFJORD KOMMUNE

Saksfremlegg

Saksbehandler:

Rolf Terje Klungland

Arkivsaksnr: 15/821

Arkiv: 232

SAKSGANG

Styre, utvalg, komite m.m.	Møtedato	Saksnr.	Saksbehandler
Formannskapet	27.08.2015	055/15	RTK

Eiendomsskatt på arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk.

Saksdokumenter:

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I	18.06.2015	Finansdepartementet	Høring om eiendomsbeskatning av arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk
2	I	02.07.2015	Landssammenslutninga av Norske Vindkraftkommuner	Eiendomsskatt på vindkraftanlegg kan forsvinne!

FSK-055/15

vedtak:

Flekkefjord kommune vil komme med følgende uttalelse til høring om eiendomsskatt av arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk:

- Flekkefjord kommune går mot de foreslåtte endringene i endringer i eiendomsskatt på arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk.
- Flekkefjord kommune mener prinsipielt at vedtak som har store konsekvenser og betydning for kommunenes økonomi og drift, ikke bør gjennomføres uten kompensierende tiltak som sikrer velferdstilbudet i de kommunene som rammes.
- Dersom endringene blir vedtatt forutsetter Flekkefjord kommune at det iverksettes kompensierende ordninger og at staten dekker kostnadene dette innebærer for den enkelte kommune.

Saksopplysninger:

Finansdepartementet har 18.06. 2015 sendt ut forslag til endringer i regelen om eiendomsskatt på arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk. Høringsfristen er satt til 18. sept.

Departementet presenterer i høringsutkastet to alternativer for å endre eiendomsbeskatning av verk og bruk:

"Alternativ 1 fritar produksjonsutstyr og -installasjoner fra eiendomsbeskatning, men beholder verk og bruk som et selvstendig utskrivingsalternativ."

"Alternativ 2 fjerner verk og bruk som en egen kategori i eiendomsskatten. Etter dette alternativet foreslås slike anlegg skattlagt som alminnelig næringseiendom." Begge alternativene som foreslås vil innebære at eiendomsskatt på vindkraftanlegg opphører.

Vurdering:

Departementet mener endringene som foreslås vil gi bedre forutberegnelighet ved utskrivningen av eiendomsskatt, og samtidig innebære en betydelig lettelse i skattebyrden for mange bedrifter.

Motsatsen er imidlertid en betydelig reduksjon i mange kommuners eiendomsskatteinntekter.

Endringene vil legge hindringer for kommunene til å ilegge en lokal skatt og dermed også begrenser det lokalpolitiske spillerom.

For Flekkefjord kommune vil inntektstapet i dagens bilde beløpe seg til anslagsvis 2,1 millioner kroner. Dersom man beregner mulige fremtidige inntektsmuligheter fra eiendomsskatt på verk og bruk vil tallet beløpe seg til anslagsvis 8 – 10,5 millioner kroner.

Eiendomsskatt er en skatt som kan skrives ut på fast eiendom. Utgangspunktet i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane (eigedomsskattelova) er derfor at løsøre ikke skal inngå i eiendomsskattegrunnlaget.

For næringseiendommer kategorisert som "verk og bruk", skal imidlertid arbeidsmaskiner mv. medtas i grunnlaget når de anses å være "ein part av sjølve føretaket".

Regelen har blitt videreutviklet gjennom rettspraksis, og er grunnlaget for at det på verk og bruk kan ilegges eiendomsskatt på arbeidsmaskiner mv. som anses å være en integrert del av den faste eiendommen. For andre næringseiendommer enn verk og bruk skrives det ikke ut eiendomsskatt på arbeidsmaskiner mv.

Regelen om arbeidsmaskiner mv. får ikke anvendelse på vannkraftverk. Grunnen til dette er at verdsettelsen av slike verk og bruk baseres på skattemessig formuesverdi etter særskilte regler i skatteloven. Med kraftverk siktes det her til vannkraftanlegg.

Vindkraftanlegg følger de alminnelige verdsettelsesreglene, og regelen om arbeidsmaskiner mv. kommer derfor til anvendelse på denne typen anlegg.

Det er allerede reist sterke innvendinger til forslaget fra KS, energikommunene (LVK, LNVK), industri- og petroleumskommunene mot forslaget.

Frem til nå har nok muligheten for eiendomsskatt til vindkraftverkene hatt stor betydning for at kommunene har tillatt slike anlegg. Når denne inntektskilden faller bort vil vilje til utbygging også stagnere. Dette gjelder selvsagt også for konsesjoner som kommunene har vurdert og konsesjoner er gitt. Der totale samfunnsmessige kostnader og verdier er vurdert opp mot hverandre.

For kommuner som har tatt samfunnsansvar og tillatt store etableringer og som nå vil bli «rammet» av foreslåtte endringer vil konsekvensen være dramatiske.

Det anføres at det er vanskelig å forholde seg til regelverket både for kommunene og de eiendomsskattepliktige. Vanskelighetene knytter seg både til regelens skjønnsmessige innhold, og manglende forutsigbarhet knyttet til praktiseringen av regelen.

På den annen side har det blitt anført at arbeidsmaskiner mv. som er tilstrekkelig integrert i verk og bruk, utgjør en del av det faste anlegget, og at en endring av regelen vil innebære at man endrer en mer enn 100-årig praksis om definisjonen av verk og bruk i eiendomsskattesammenheng.

Gjeldende rett

Eigedomsskattelova angir en rekke alternativer med hensyn til hvilke typer eiendom utskrivingsgrunnlaget for eiendomsskatt skal omfatte. Det kan for eksempel skrives ut eiendomsskatt på all fast eiendom i kommunen, eller bare på verk og bruk og annen næringseiendom.

Innenfor det utskrivingsalternativet som er valgt regulerer eigedomsskattelova § 4 grunnlaget for utskriving av eiendomsskatt. Bestemmelsens første og annet ledd lyder:

«Eigedomsskatt vert skriven ut på dei faste eigedomane ut frå tilhøva den 1. januar i skatteåret.

Til faste eigedomar vert rekna bygningar og tomt som høyrer til, huslause grunnstykke som hagar, lykkjer, vassfall, laste-, opplags- eller arbeidstomter, bryggjer og liknande og likeeins verk og bruk og annan næringseigedom.

Til verk og bruk vert m.a. rekna fabrikkar, sagbruk, møllebruk, skipsvervar, industrielle verk, og likeeins gruver, steinbrot, fiskevær, saltehus, lenser, utbygde vassfall og vassfallstykke, demningsverk, losse- og lasteplassar og liknande arbeids- og driftsstader. Bygningar og anlegg skal reknast saman med verket eller bruket når dei høyrer til eller trengst til verksdrifta.

Arbeidsmaskinar og tilhøyrsløse og ting som kan setjast i klasse med slikt, skal derimot ikkje reknast med utan tingen er ein part av sjølve føretaket. Til annan næringseigedom vert rekna til dømes kontorlokale, parkeringshus, butikk, varelager, hotell, serveringsstad med vidare.»

Nye regler

Departementet presenterer i høringsutkastet to alternativer for å endre eiendomsbeskatning av verk og bruk, men har ikke tatt stilling til hvilket alternativ som eventuelt bør erstatte dagens regel. Departementet vil foreta en nærmere vurdering av dette etter høringsrunden.

Det er på det rene at industrianlegg vil få betydelige skattelettelser som følge av forslaget. Dette motsvares av et betydelig inntektsbortfall for vertskommunene. Departementet legger til grunn at man gjennom høringen vil få bedre oversikt over de økonomiske konsekvensene av forslagene.

Innføres det en regel om at arbeidsmaskiner mv. ikke skal inkluderes i Eiendoms-skattegrunnlaget, vil en vesentlig del av det som er særegent for og som inngår i, kategorien verk og bruk, være borte. Det oppstår da et spørsmål om det er hensiktsmessig å opprettholde verk og bruk som en egen kategori i eiendomsskatten.

I eiendomsskatten er verk og bruk en undergruppe innenfor kategorien næringseiendom, og samtidig et selvstendig utskrivingsalternativ. Alternativ 2 innebærer at verk og bruk opphører som en egen kategori, og at eiendommer som etter dagens regler er verk og bruk, blir å anse som alminnelig næringseiendom og dermed skal følge de reglene som gjelder for næringseiendommer generelt.

Departementet legger opp til at endringene først kan tre i kraft i 2017.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Begge de skisserte alternativene vil innebære betydelige skattelettelser for næringslivet i kommuner som har innført eiendomsskatt. Lettelsene for næringslivet motsvares av inntektsbortfall for vertskommunene.

De største utslagene i absolutte beløp vil man finne i kommuner med store industrianlegg, for eksempel Aukra, Lindås, Hammerfest, Tysvær og Øygarden. I hver av disse kommunene vil inntektsbortfallet trolig kunne bli i 100- millionersklassen. Denne vurderingen er foretatt ut fra dagens situasjon.

Konsekvensen for fremtidige anlegg nevnes ikke, men bør være med i vurderingen av denne saken.

Dersom eiendomsskattegrunnlaget endres, må kommunene imidlertid takserer eiendommene etter de nye reglene.

Dersom kommunene i forbindelse med tidligere taksering har taksert maskiner, bygg og tomten hver for seg, vil kostnadene ved en retaksering trolig være beskjedne. Dersom all taksering må gjennomføres på nytt, vil dette påføre kommunen kostnader.

Kostnadene for slik taksering vil variere betydelig mellom ulike kommuner, men det er ikke urimelig å anta at gjennomsnittlige kostnader per taksering kan utgjøre om lag 5 000 kroner per eiendom.

Konsekvenser for Flekkefjord

Konsekvensene for Flekkefjord vil innebære et tap ut fra dagens situasjon på anslagsvis 2,1 millioner kroner.

Det er vanskeligere å si hva konsekvensen blir for Flekkefjord kommune frem i tid, dersom ordningen blir endret. Dette blir avhengig om det blir gitt konsesjoner og om investeringsbeslutninger fattes (Siragrunnen/Skorveheia/Tonstad vindpark). Totalsummen kan fort dreie seg om 8 – 10,5 millioner kroner.

Uansett vil forslaget hindre muligheten for kommunene å få skatteinntekter på disse objektene, dersom en ønsker det.

Begge alternativene som foreslås vil innebære at eiendomsskatt på vindkraftanlegg opphører. Dette vil bety at anlegget som allerede har fått konsesjon, som Skorveheia slipper eiendomsskatt.

Når Skorveheia ble vurdert, våren 2015, ser man i vedtak og saksutredningen at de samfunnsmessige konsekvensene inklusive eiendomsskatt ble vektlagt. Slik sett kan en si at en viktig del for premissene i konsesjonen faller bort dersom man ikke lenger får skrive ut eiendomsskatt på anlegget.

Siragrunnen er også et vindkraftanlegg som vil bety inntekter til kommunen i form av eiendomsskatt, dersom de får konsesjon.

På dette anlegget er det gitt en bindende erklæring fra utbygger til Flekkefjord og Sokndal kommune om at:

« For det tilfelle at eiendomsskatt på vindkraftverk blir redusert eller bortfaller (gjennom lovendring eller kommunale vedtak), uten å bli erstattet av andre tilsvarende ordninger eller overføres til andre offentlige organ og uten at kommunen på andre måter kompenseres for bortfallet, eksempelvis gjennom særskatter/-avgifter eller statlige/kommunale ordninger/overføringer, forplikter Siragrunnen seg til å betale et årlig kompensasjonsbeløp tilsvarende eiendomsskatt, i tråd med de regler som gjelder på bortfallstidspunktet, slik at kommunen totalt sett stilles i samme økonomiske posisjon som om eiendomsskatten ikke faller bort.

Det er viktig å merke seg at denne bindingen er erklært under forutsetning av at det er gitt konsesjon før endringene for eiendomsskatt trer i kraft. Slik sett vil en endring av reglene for vindkraftverk før konsesjon gis også medføre bortfall av betydelige inntekter for kommunene

Summert opp er lokal eiendomsskatt viktig for kommunene. Det gjelder både for de som har innført slik beskatning i dag og det kan bety mye for fremtidig vilje til nyetableringer. Å endre

rammebetingelsene gjennom å «plukke» deler av en beskatningsrett med de konsekvenser at enkeltkommuner får dramatiske kutt er urovekkende.

En bør på bakgrunn av dette gå i mot en endring som kan skape store utfordringer for de kommunene som bli rammet og som samtidig er begrenser lokaldemokratiets muligheter for inntekter fremover.

Rådmannens forslag til

vedtak:

Flekkefjord kommune vil komme med følgende uttalelse til høring om eiendomsskatt av arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk:

- Flekkefjord kommune går mot de foreslåtte endringene i endringer i eiendomsskatt på arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk.
- Flekkefjord kommune mener prinsipielt at vedtak som har store konsekvenser og betydning for kommunenes økonomi og drift, ikke bør gjennomføres uten kompensierende tiltak som sikrer velferdstilbudet i de kommunene som rammes.
- Dersom endringene blir vedtatt forutsetter Flekkefjord kommune at det iverksettes kompensierende ordninger og at staten dekker kostnadene dette innebærer for den enkelte kommune.

27.08.2015 Formannskapet

Behandling:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Ansvar for oppfølging: Samfunnsplanlegger

Underretning sendes til: Finansdepartementet